

חוקן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyom.co.il

מנחות דף מ"א ע"א

האם יש איסור כלאים, והאם יש חיוב בציצית באופנים דלהלן?

בהטיל למוטלת כבר	בבגד שאין הקטן מתכסה וכו'	בבגד שהקטן מתכסה בו ראשו ורובו	
אין ¹	יש	יש	איסור כלאים
אין	אין ²	יש	חיוב בציצית

האם מותר ללבוש בגדי כהונה באופנים ובזמנים דלהלן? [תד"ה תכלת].

במדינה	שלא בעידן עבודה (כגון בלילה במקדש ³)	
אסור	אסור	לתוס'
אסור	מותר	לרבינו תם

טלית ארוכה שכפלה לשנים, באופנים דלהלן האם חייבת בציצית?

כשפירה אפי' בסיכות או תפירות רחבות	כשלא תפירה	
חייבת	חייבת	לתנא קמא
חייבת	פטורה ⁴	לר' שמעון

טלית שנקרעה באופנים דלהלן האם אפשר לתופרה, או חוששים שמא יוסיף חוטים על חוט התפירה ויעשה ציצית⁵ פסולה?

כשנקרעה חוץ לג' אצבעות	שנקרעה תוך ג' אצבעות	
יתפור	לא יתפור	לר' יהודה ולר' מאיר

¹ וזהו חידוש הגמ' שתכלת אין בה כלאים ואפי' בטלית פטורה. והטעם דכיון שיכולה להיות כשרה בהנך חוטי בתראי אם יפסוק את הראשונים, וכ"ש בראשונים אם יפסוק את האחרונים - לכן אין כאן איסור כלאים.

² ואם הטיל בה ציצית חייב בכלאים.

³ בתחילה צידדו תוס' שיש לדמות לילה למדינה, ולכך אמרו שגם במדינה כל האיסור הוא רק מדרבנן ומדאורייתא מותר, [וא"כ מה שכתוב שכלאים הותר בציצית אפי' בלילה מיירי מדאורייתא אבל מדרבנן איה"נ אסור כמו בבגדי כהונה במדינה], ואח"כ דחו שאיה"נ במדינה אסור מדאורייתא, ואין לדמות מקומות להדדי, ובמקדש מותר גם בלילה ובמדינה אסור.

⁴ מפשטות לשון פטור משמע שפטורה לגמרי, אולם בבב"י באו"ח סי' י' [בנדמ"ח עמ' נ"ה], כתב שמה שפטר ר"ש היינו בכנפותיה איך שהם מקופלים, אבל בארבע כנפותיה האמיתיים חייב להטיל ציצית, [ועיי' בדרכי משה אות ג', ובמחבר והרמ"א סי' י' סעי' ו' ובמ"ב ס"ק ט"ז].

⁵ כן פירש"י את החשש, ולפ"ז אפי' נקרע כל שהוא תוך ג' לר"מ לא יתפור. אמנם התוס' לעיל מ' ע"ב ד"ה שמא, פירשו באופן אחר עיי"ש.

חוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daff@dafyom.il.co.il

לחכמים	יתפור	יתפור
--------	-------	-------

מנחות דף מ"א ע"ב

טלית שכולה תכלת, והטיל בה חוטי תכלת באופנים דלהלן, ובמקום חוטי הלבן הטיל חוטים בצבע קלא אילן⁶, מה הדין?

	בבת ד' חוטים (ב' תכלת וב' קלא אילן)	בבת ח' חוטים (ד' תכלת וד' קלא ⁷)
לל"ק ברש"י ⁸	כשר בדיעבד	פסול
לל"א ברש"י ⁹	פסול	כשר בדיעבד

האם אפשר להתיר ציצית מבגד לבגד? [תד"ה רב].

לרב לשמואל	אליבא דמ"ד חובת גברא	אליבא דמ"ד חובת טלית
מתירין	אין מתירין	אין מתירין
באין לו אלא כדי טלית אחת: מתירין בשאר אופנים: אין מתירין		

כמה חוטים נותנים בציצית לבית שמאי ולבית הלל? [תד"ה בית (הא')].

לפירוש התוס'	אליבא דבית שמאי	אליבא דבית הלל
לפירוש רבינו תם	ב' תכלת וב' לבן	ב' תכלת וא' לבן
	ב' תכלת וב' לבן	ג' תכלת וג' לבן

כמה אצבעות צריך להיות גודל הגדיל, וכמה הענף? [תד"ה בית (הב')].

לרש"י	אליבא דבית שמאי	אליבא דבית הלל
גדיל ב' ענף ד'	גדיל 1.5 ענף ג'	

⁶ לשיטת רש"י יש להטיל לחוטי הלבן של הציצית באותו צבע של הטלית, ולכך אם היא אדומה מטיל בה ב' חוטים אדומים [מלבד ב' חוטי תכלת] (ותוס' ס"ל בדעתו שזה רק מדרבנן). ועתה בטלית שכולה תכלת אי"א להטיל גם לחוטי הלבן מתכלת, דהא בעינן ב' מינים [ב' חוטים של תכלת וב' של לבן], ולכן יכול לתת את הלבן מאיזה צבע שרוצה חוץ מקלא אילן, ויש ב' פירושים ברש"י מאיזה טעם לא וכדלהלן.

⁷ עי' בתוס' בריש פירקין [לח,א ד"ה התכלת] שאמרו שאין כל תוסף בגדיל עזו אם עשאו מח' חוטים [דהיינו כשכופלים הם ט"ז].

⁸ ללשון הראשון ברש"י החסרון בקלא אילן הוא שמא יחשוב שבטלית זו יש לו ד' חוטים של תכלת, ויטול מהם ב' [וישים לבנים במקומם], ויתנם בטלית אחרת, ומבטל מצות תכלת בזו שנשאר בה רק הקלא אילן. אמנם החשש הזה פוסל גם בדיעבד דוקא אם יש בה ח' חוטים [דאין צריכה אלא ד'], דאז קרוב לודאי שיטול ממנה ארבעה חוטים לטלית אחרת ולכך פוסל בדיעבד. אולם אם יש בה רק ד' חוטים ב' תכלת וב' קלא אילן - כשר בדיעבד, דאין כ"כ חשש שיטול ממנה.

⁹ ללשון האחר ברש"י החסרון בקלא אילן הוא משום שאין כאן ב' מיני צבע, ואנו צריכים שהלבן שבטלית לא יהיה מצבע שדומה לתכלת, ולכך אם היא בת ד' חוטים, דהיינו שיש בה ב' חוטי תכלת ועתה רוצה לתת ב' חוטי קלא אילן מדין לבן - פסול, דאין כאן ב' מיני צבע. אולם בטלית בת ח' חוטים, דהיינו שיש בה כבר ד' חוטים דהם ב' תכלת וב' לבן ורוצה להוסיף עוד ד' חוטים מקלא אילן כדי שתהיה בת ח' חוטים, לכתחילה לא יעשה כן שמא יחשוב שיש כאן בסך הכל שש חוטי תכלת ויטול ממנה לטלית אחרת - ובדיעבד כשר - דסו"ס יש כאן ב' מיני צבע, דהא יש כאן גם ב' חוטי לבן. [ועי' היטב בשטמ"ק אות ב'].

חוכן ע"י כולל עיין הדר

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyom.co.il

לתוס'	גדיל די ענף ח'	גדיל ג' ענף ו'
-------	----------------	----------------